

1. ÜLDSÄTTED

1.1. Õppekava alused ja ülesehitus

1.1.1. Kõrveküla Põhikool (edaspidi Kool) koostab õppekava riikliku õppekava alusel. Kooli õppekava on põhikooli õppe-ja kasvatustegevuse alusdokument.

1.1.2. Kooli õppekava koostades lähtutakse riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, pidades silmas piirkonna vajadusi, kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning kasutatavaid ressursse.

1.1.3. Kooli õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korra eest vastutab kooli direktor. Kooli õppekava kehtestab direktor.

1.1.4. Kooli õppekava koosneb üldosast ja ainekavadest. Ainekavad on esitatud valdkonniti koondatud lisadena. Lisades esitatakse ka läbivate teemade kavad kooliastmeti.

1.1.5. Põhikooli kooliastmed on:

I kooliaste - 1. - 3. klass;

II kooliaste - 4. - 6. klass

III kooliaste - 7. - 9. klass

1.1.6. Kooli õppekava üldosas esitatakse:

- kooli väärtused ja eripära, kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid;
- õppekorraldus - tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti, valikkursuste loendid ja valimise põhimõtted;
- läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted, III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö ja üleminekueksamite korraldamise põhimõtted;
- ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted;
- õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus;
- õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
- õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted;
- karjääriteenuste korraldus;
- õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted;
- kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

1.1.7. Ainekavad esitatakse valdkonniti ja klassiti.

2. ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID NING PÕHIMÕTTED

2.1. Põhihariduse alusväärtused

2.1.1. Põhihariduses toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlblist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Kool loob tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatuks arenguks ja eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.

2.1.2. Kool kujundab väärtushoiakuid ja hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.

2.1.3. Kooli õppekavas oluliseks peetud väärtused kujunevad „Eesti Vabariigi Põhiseaduses”, ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis, lapse õiguste konventsioonis ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus, ja sooline võrdõiguslikkus).

2.1.4. Uue põlvkonna sotsialiseerumine rajaneb eesti kultuuri traditsioonide, Euroopa ühiseväärtuste ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutuste omaksvõtul. Tugeva põhiharidusega inimesed suudavad ühiskonnaga integreeruda ning aitavad kaasa Eesti ühiskonna jätkusuutlikule sotsiaalsele, kultuurilisele, majanduslikule ja ökoloogilisele arengule.

2.2. Kõrveküla Põhikooli õppe- ja kasvatustöö eesmärgid, väärtused ja eripära

2.2.1. Koolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilaste kasvatamisele loovateks, mitmekülgeteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.

2.2.2. Koolis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotlus tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.

2.2.3. Kooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õpikeskkond, mis toetab tema õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

2.2.4. Kool toetab põhiliste väärtushoiakute kujunemist. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Koolis luuakse alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes on eneseteadlik ning suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.

2.2.5. Kool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks.

2.2.6. Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

2.2.7. Kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest.

2.3. Pädevused

2.3.1. Kooli õppekava tähenduses on pädevus asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida. Pädevused jagunevad üld-, valdkonna- ja õppeainepädevusteks.

2.3.2. Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, ent ka tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös.

2.3.3. Üldpädevused on:

- **kultuuri- ja väärtuspädevus** - suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalnormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid;
- **sotsiaalne ja kodanikupädevus** - suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut ja Eesti riiklikku iseseisvust; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja

ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvuste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;

- **enesemääratluspädevus** - suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme;
- **õpipädevus** - suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi;
- **suhtluspädevus** - suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;
- **matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus** - suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõendus põhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt;
- **ettevõtlikkuspädevus** – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärgid, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske; rakendada finantskirjaoskust;
- **digipädevus** – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvast ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide,

piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

2.3.4. Üldpädevused täpsustatakse ainekavades kooliastmeti.

2.3.5. Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna õppeainete õpetamise peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad lõiming teiste ainevaldkondade õppeainetega ning tunni- ja kooliväline tegevus.

2.3.6. Põhikooli õppekavas on järgmised ainevaldkonnad:

- keel ja kirjandus;
- võõrkeeled;
- matemaatika;
- loodusained;
- sotsiaalsed;
- kunstained;
- tehnoloogia;
- kehaline kasvatus.

2.3.7. Loetletud valdkonnapädevuste kirjeldused on esitatud ainevaldkondade kavades kooliastmeti.

2.3.8. Ainekavades esitatakse õpitulemused klassiti. Õpitulemused toetavad kooliastme lõpuks taotletavate teadmiste, oskuste ja hoiakute saavutamist ning valdkonnapädevuste kujunemist. Väärtushoiakuid väljendavaid õpitulemusi numbriliselt ei hinnata, nende saavutatuse kohta antakse õpilastele sõnalist tagasisidet.

2.4. Õppimise käsitlus

Kooli õppekavas käsitatakse õppimist väljundipõhiselt, rõhutades muutusi õpilaste käitumisvõimes. See tähendab selliste teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtushoiakute ja -hinnangute omandamist, mis on vajalikud igapäevaelus toimetulekuks. Õppimise psühholoogiliseks aluseks on kogemus, mille õpilane omandab füüsilises, vaimses ja sotsiaalses keskkonnas. Kogemusi omandades muutub õpilase käitumine eesmärgistatumaks. Õpikeskkond kindlustatakse koolis õppekava alusel toimuva süstemaatilise ja sihipärase õppe- ja kasvatustegevusega. Õpilane on õppeprotsessis aktiivne osaleja, kes võtab võimetekohaselt

osa õppimise eesmärgistamisest, õpib iseseisvalt koos kaaslastega. Õpib oma kaaslasi ja ennast hindama ning oma õppimist analüüsima ja juhtima. Uute teadmiste omandamisel tugineb õpilane varasematele teadmistele ning konstrueerib uue teabe põhjal enda teadmised. Omandatud teadmisi rakendatakse uutes olukordades, probleemide lahendamisel, valikute tegemisel, väidete õigsuse üle arutledes, oma seisukohti argumenteerides ning edasiste õpingute käigus. Õppimine on elukestev protsess, milleks vajalikud oskused ja tööharjumused kujunevad põhihariduse omandamise käigus.

Kooli õppekavas mõistetakse õpetamist kui õpikeskkonna ja õppetegevuse organiseerimist viisil, mis seab õpilase tema arengule vastavate, kuid pingutust nõudvate ülesannete ette, mille kaudu tal on võimalik omandada kavandatud õpitulemused.

Kooli õppekavas mõistetakse kasvatust kui õpilase suhete kujundamist teda ümbritseva maailmaga. Edukas väärtuskasvatus eeldab kogu koolipere, õpilase ja perekonna vastastikust usaldust ning koostööd. Hoiakute kujundamise võtmeisik on õpetaja, kelle ülesanne on pakkuda isiklikku eeskujut, toetada õpilaste loomupärast soovi enda identiteedis selgusele jõuda ning pakkuda tuge ühiskonnas aktsepteeritavate käitumisharjumuste väljaarendamiseks.

Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandab kool kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus.

Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldab kool õpet ja kujundab õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.

2.4.1. Õpet kavandades ja ellu viies:

- arvestatakse õpilase taju- ja mõtlemisprotsesside eripära, võimeid, keelelist, kultuurilist ja perekondlikku tausta, vanust, sugu, tervislikku seisundit, huvi ja kogemusi;
- arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
- võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest;
- kasutatakse teadmisi ja oskusi reaalses olukorras, tehakse uurimistöid ning seostatakse erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga;

- luuakse võimalusi õppimiseks ja toime tulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane);
- kasutatakse mitmekesiseid õppemeetodeid, -viise ja -vahendeid;
- kasutatakse asjakohaseid hindamisvahendeid, -viise ja –meetodeid;
- kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mis võimaldavad õpilastel sobiva pingutusastmega õppida, arvestades sealjuures igaühe individuaalsust.

2.5. Õppekeskkond

2.5.1. Õppekeskkond on õpilasi ümbritsev vaimne, sotsiaalne ja füüsiline keskkond, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab põhihariduse alusväärtusi ja oma kooli vaimsust. Õppekeskkond arendab edasi ja aitab säilitada paikkonna ja koolipere traditsioone.

2.5.2. Kool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist.

2.5.3. Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

- osaleb kogu koolipere;
- luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate vahel;
- koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdselt, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
- jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
- märgitakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
- välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
- ollakse avatud vabale aramusvahetusele, sealhulgas kriitikale;
- luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;
- luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
- luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;
- korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
- korraldatakse koolielu, lähtudes rahvusliku, rassilise, soolise ja muudel alustel võrdse kohtlemise põhimõtetest ning soolise võrdõiguslikkuse eesmärkidest.

2.5.4. Füüsilist keskkonda kujundades jälgib kool, et:

- kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
- õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada kooliraamatukogu;
- kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
- ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
- kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja – vahendeid;
- on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.

2.5.5. Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas looduses, muuseumis, arhiivides, kooliõues, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õppekeskkonnas, tagades õpilaste vaimse ja füüsilise turvalisuse ning tervise kaitse.

2.6. I kooliastmes taotletavad pädevused

2.6.1. Esimese kooliastme lõpus õpilane:

- peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada,
- tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;
- teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;
- oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;
- suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;
- mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase;

- arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades;
- käitub loodust hoidvalt;
- oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda;
- oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;
- austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;
- oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;
- hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;
- oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;
- teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda ning on valmis seda tegema.

2.7. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused I kooliastmes

2.7.1. Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edukaks õppetööks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesanded ja nende täitmiseks kuluvat aega. Esimeses kooliastmes keskendutakse:

- kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
- positiivse suhtumise kujundamisele koolis käimisesse ja õppimisesse;
- õpiharjumuste ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
- eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
- põhiliste suhtlemis ja -koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
- õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

2.7.2. Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni.

2.7.3. Õppetöö korraldamise alus võib esimeses kooliastmes olla üldõpetuslik tööviis. Sõltuvalt õpilaste ettevalmistusest võib kasutada ka aineõpetuslikku tööviisi või üld- ja aineõppe kombineeritud varianti.

2.8. II kooliastmes taotletavad pädevused

2.8.1. Teise kooliastme lõpus õpilane:

- hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;
- oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasusest;
- väärtustab oma rahvast ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
- oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida;
- oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
- oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;
- tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel;
- on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades;
- väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;
- oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;
- oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;
- tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;
- väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;
- väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
- on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.

2.9. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused II kooliastmes

2.9.1. Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmisi- ja tegevusvaldkondade vastu.

Teises kooliastmes keskendutakse:

- õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitut praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
- huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
- õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
- õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

2.9.2. Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldab murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitut praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides.

2.10. III kooliastmes taotletavad pädevused

2.10.1. Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:

- tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
- tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;
- on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;
- on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
- suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja jälgib õige kirjareegleid;
- valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõraid tekste;

- suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist;
- mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;
- oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;
- suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada;
- on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;
- suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;
- väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne;
- mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendusele.

2.11. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused III kooliastmes

2.11.1. Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatuse põhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida.

Kolmandas kooliastmes keskendutakse:

- õpimotivatsiooni hoidmisele;
- õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
- erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;
- pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
- õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele;
- õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

3. ÕPPEKORRALDUS

3.1. Õppeained

3.1.1. Kooli õppekavas on esitatud järgmised õppeainete ainekavad:

- keel ja kirjandus: eesti keel, kirjandus, eesti keel teise keelena (lisa 1);
- võõrkeeled: A-võõrkeel, B-võõrkeel (lisa 2);
- matemaatika: matemaatika (lisa 3);
- loodusained: loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia (lisa 4);
- sotsiaalsained: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus (lisa 5);
- kunstained: muusika, kunst (lisa 6);
- tehnoloogia: tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus (lisa 7);
- kehaline kasvatus: kehaline kasvatus (lisa 8).

3.1.2. Koolis õpetatakse A-võõrkeelena inglise keelt alates 2. klassist ja B-võõrkeelena vene või saksa keelt alates 6. klassist. Õpilane, kes õpib eesti keelt teise keelena, ei pea õppima B-võõrkeelt.

3.1.3. Kooli õppekavas on esitatud järgmised valikõppeainete ainekavad:

- informaatika ainekava (lisa 9);
- rütmika ainekava (lisa 10);
- muusika süvaõppe ainekava (lisa 12).

3.2. Tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti

Õppeaine/klass	1. kl	2. kl	3. kl	Kokku	4. kl	5. kl	6. kl	Kokku	7. kl	8. kl	9. kl	Kokku
Eesti keel	7	6+1	6	19+1	5+1	3	3	11+1	2	2	2	6
Kirjandus						2+1	2	4+1	2	2	2	6
Eesti keel teise keelena	4	4	4	12	5	5	5	15	5	5	5	15
A-võõrkeel		1	3	3+1	3	3	3	9	3	3	3	9
B-võõrkeel							3+1	3+1	3	3	3	9
Matemaatika	3	3+1	4	10+1	4+1	4+1	5	13+2	5	4	4+1	13+1
Loodusõpetus	1+1	1+1	1+1	3+3	2	2	3	7	2			2
Geograafia									1+1	2	2	5+1
Bioloogia									1+1	2	2	5+1
Keemia										2	2	4
Füüsika										2	2	4
Ajalugu						1+1	2	3+1	2	2	2	6
Inimeseõpetus		1	1	2		1	1	2	1	1		2
Ühiskonnaõpetus							1	1			2	2
Muusika	2+1	2+1	2+1	6+3	2+1	1+1	1+1	4+3	1	1	1	3
Kunst					1+1	1	1	3+1	1	1	1	3
Kunst ja tööõpetus	3	3	3	9								
Käsitöö/tehnol.					1+1	2	2	5+1	2	2	1	5
Keh.kasv./rütmika	2+1	2+1	2+1	8+1	3	3	2	8	2	2	2	6
Informaatika			1	1		1		1		1		1
Kokku	20	23	25	61+7	24	27	30	74+7	30	32	32	91+3

3.3. Valikkursuste loendid ja valimise põhimõtted

3.3.1. Kool võimaldab õpilastele õpet informaatika, rütmika ja muusika valikainetes tunnijaotusplaanis toodud tundide mahus.

3.3.2. Valikainete valimise põhimõtted:

- valikainete valiku teeb kool, kooskõlastades valikainete loendi kooli hoolekoguga;
- valikainete valikul on määravaks kvalifitseeritud spetsialisti olemasolu;
- valikainete sisuline pool peab täiendama õpilase väärtus- ja sotsiaalpädevusi ja toetama aineõpet.

4. Õppekava läbivad teemad

4.1. Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

4.2. Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- õppekeskkonna korralduses - kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmäärke;
- aineõppes - läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitleused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- valikainete valikul - valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös - õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatöona; korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

4.3. Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on:

- elukestev õpe ja karjääri kujundamine - taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvas õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid;
- keskkond ja jätkusuutlik areng - taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;
- kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;
- kultuuriline identiteet - taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumistaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;
- teabekeskond ja meediakasutus - taotletakse õpilase kujunemist teadlikuks ja analüüsivaks inimeseks, kes tajub ja teadvustab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskonda, suudab meediamaailma sisu ja allikaid kriitiliselt analüüsida ja kasutada, tunnustab autorlust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmärgi ja ühiskonnas omaks võetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt ja vastutab oma käitumise eest end ümbritsevas teabekeskonnas;
- tehnoloogia ja innovatsioon - taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvates tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;
- tervis ja ohutus - taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;
- väärtused ja kõlblus - taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja

väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

4.4. Õppekava läbivate teemade kirjeldused on esitatud riikliku õppekava lisas 11.

5. LOOVTÖÖDE KORRALDAMINE

Vastavalt põhikooli riiklikus õppekavas § 15 p 8 sätestatud korrale korraldab kool õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö. Loovtöö teema kantakse põhikooli lõputunnistusele. Alates 1. septembrist 2013 on loovtöö üheks põhikooli lõpetamise tingimuseks.

5.1. Mõiste ja eesmärgid

5.1.1. Loovtöökst loetakse individuaalselt või kollektiivselt õpilaste poolt läbiviidud uurimust, projekti, kunstitööd, näidendit, õpilasnäitust või muud taolist tööd. Loovtöö viiakse läbi 8. klassis.

5.1.2. Loovtöö eesmärgiks on:

- pakkuda õpilasele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust;
- toetada õpilase loomingulise algatusvõime ja loova eneseväljendusoskuse kujunemist;
- arendada õpilase eneserefleksiooni ja kriitilist mõtlemist;
- arendada õpilase eneseväljendus- ja esinemisoskust;
- toetada õpilase analüüsi- ja argumenteerimisoskuse arengut.

5.2. Teema ja juhendaja

5.2.1. Iga õppeaasta septembrikuu teise nädala jooksul tehakse õpilastele teatavaks võimalikud loovtöö teemad ja juhendajad.

5.2.2. Loovtööd on võimalik teha kõikides põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud ainevaldkondades.

5.2.3. Õpilased valivad 1. oktoobriks sõltuvalt teemavaldkonnast juhendaja, kellega koos sõnastatakse lõplik teema. Nii teema kui ka juhendaja kinnitatakse direktori käskkirjaga 1. detsembriks.

5.2.4. Kui teema eeldab ainetevahelist lõimingut, siis võib õpilasel olla ka kaks juhendajat.

5.2.5. Juhendaja ja õpetaja koostavad ajakava, mis kindlustab loovtöö õigeaegse valmimise.

5.2.6. Juhendaja:

- aitab õpilast teema valikul ja tegevusplaani koostamisel;
- soovitab vajadusel kirjandust ja annab suunised info leidmisel;

- jälgib töö vastavust sisulistele ja vormistamise nõuetele ning jälgib ajakava täitmist;
- nõustab õpilast esitluse edukaks läbiviimiseks;
- täpsustab rühmatöös liikmete panuse;
- nõustab õpilast loovtöö esitlemise vormi valikul ja raporti koostamisel.

5.3. Läviviimine ja vormistamine

5.3.1. Loovtöö praktiline osa viiakse läbi hiljemalt veebruari lõpuks ning see lõppeb töö kaitsmisega.

5.3.2. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt.

5.3.3. Õpilane koostab loovtööd kokkuvõtva raporti, mis koosneb järgmistest osadest:

- tiitelleht (kooli nimetus, töö pealkiri, autor, juhendaja, aasta);
- sisukord;
- sissejuhatus (töö eesmärgid, teema valiku põhjendus) kuni 1,5 lehekülge;
- põhiosa (töö käik, kasutatud meetodid, kollektiivselt tehtud töö puhul ka iga õpilase panuse kirjeldus) kuni 5 lehekülge;
- kokkuvõte (hinnang tehtud tööle, järeldused) kuni 1,5 lehekülge;
- kasutatud kirjanduse loetelu;
- lisad (vajadusel).

5.3.4. Loovtöö loetakse sooritatuks, kui õpilane on saavutanud märkimisväärse koha üleriigilisel aineolümpiaadil või uurimistöode konkursil.

5.4. Esitlemine

5.4.1. Loovtöö lõpeb esitlusega, mis toimub aprilli teisel poolel.

5.4.2. Loovtöö esitlemisele pääseb õpilane, kes on määratud ajaks esitanud juhendajale ja hindamiskomisjonile oma loovtöö ning kirjaliku raporti.

5.4.3. Esitlus võib toimuda nii koolis kui kokkuleppel hindamiskomisjoniga väljaspool kooli.

5.4.4. Loovtöö esitlemisel õpilane:

- selgitab töö eesmärgi ja põhjendab teema valikut;
- tutvustab tööd (töö sisu, kasutatud meetodid, kollektiivselt tehtud töö puhul ka iga õpilase panuse kirjeldus);
- esitab töö kokkuvõtte: milleni jõuti, kas eesmärk täideti.

5.4.5. Esitlemise pikkus on kuni 10 minutit, millele järgneb kuni 5-minutiline diskussioon.

5.4.6. Kollektiivse töö puhul osalevad esitlemisel kõik õpilased.

5.4.7. Hindamiskomisjon on vähemalt kolme liikmeline. Hindamiskomisjoni tööd juhib komisjoni esimees.

5.5. Hindamine

5.5.1. Hindamise eesmärk on anda tagasisidet loovtöö kui terviku kohta.

5.5.2. Loovtöid hindab hindamiskomisjon lähtuvalt loovtööde hindamisjuhendist (Lisa 1a).

5.5.3. Loovtöö hindamisel arvestatakse järgmisi komponente:

- loovtöö (vastavus teemale, eesmärkide saavutamine, kasutatud meetodite otstarbekus, vormistus, originaalsus);
- esitlemine (esitluse ülesehitus, näitlikustamine, küsimustele vastamine).

5.5.4. Kui loovtöö ja selle esitlemine hinnatakse hindegas „mitterahuldav“, siis antakse õpilastele võimalus töö täiendamiseks ja selle uuesti esitlemiseks.

5.5.5. Kui õpilane jätab loovtöö esitamata ja/või puudub põhjuseta esitluselt, siis on õpilasel võimalus koostada uus loovtöö ja esitleda seda järgmisel õppeaastal.

5.5.6. Loovtöö teema kantakse põhikooli tunnistusele.

6. ÜLEMINEKUEKSAMITE KORRALDAMINE

1. Üldsätted

1.1. 7. ja 8. klassi õpilased sooritavad õppeperioodi lõpul üleminekueksami.

- 7. klass - inglise keel (kirjalik)
- 8. klass - matemaatika (kirjalik)

1.2. Üleminekueksami eesmärgid on:

- hinnata põhikooli riiklikus õppekavas määratletud õpitulemuste saavutatust eksamiainetes;
- saada tagasisidet õppimise ja õpetamise tulemuslikkusest;
- omandada eksamikogemus.

1.3. Üleminekueksami hinne kantakse e-kooli klassipäevikusse eksami alla;

1.4. Üleminekueksami hinnet ei arvestata aastahinde või kooliastmehinde väljapanekul.

2. Üleminekueksami vorm ja läbiviimine

2.1. Üleminekueksam toimub III trimestril.

2.2. Üleminekueksam on kirjalik:

2.2.1. Töö sooritamiseks kuluv aeg on kuni 180 minutit.

2.2.2. Töö sisuks on vastava klassi nõutavad õpitulemused.

2.3. Üleminekueksami töö koostavad aineõpetajad ja esitavad selle kinnitamiseks direktorile vähemalt kaks nädalat enne eksamit.

2.4. Kinnitamiseks esitatav eksamitöö peab sisaldama eksami hindamise juhendit.

2.5. Õpilasele, kes ei sooritanud üleminekueksamit vähemalt hindele “rahuldav”, määratakse eksami sooritamiseks uus tähtaeg. Ebaõnnestunud üleminekueksami järelksam tuleb sooritada kahe nädala jooksul pärast üleminekueksamit.

2.6. Eksamit ei pea sooritama õpilane, kes antud õppeaines on saavutanud I - VI koha maakondlikul olümpiaadil. Vabastatute nimekirja kinnitab aineõpetaja ettepanekul kooli direktor kaks nädalat enne üleminekueksamit.

3. Üleminekueksami läbiviimiseks moodustatakse vähemalt 3-liikmelised komisjonid.

7. LIIKLUSKASVATUSE TEEMAD KOOLIASTMETI

Vastavalt „Liiklusseadusele“ on liikluskasvatuse eesmärk kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on:

- ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiduvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt;
- teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

Kooli rolliks on vastavalt „Liiklusseadusele“ viia läbi laste liikluskasvatust ja valmistada neid ette ohutuks liiklemiseks. Kooli poolt läbiviidav liikluskasvatus toimub vastavalt ja kooskõlas Vabariigi Valitsuse 27.10.2011. a määruse nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“.

Määruses „Laste liikluskasvatuse kord“ on esitatud liikluskasvatuse sisu kooliastmeti:

- põhikooli I astmes on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes eelkõige lapse koduümbruse liikluskeskkonnast;
- põhikooli II ja III astmes on liikluskasvatuse sisuks erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine.

Maanteeamet soovitab liikluskasvatuse teemade kaudu kujundada alljärgnevad üldised teadmised ja oskused ohutuks liiklemiseks kooliastmeti.

I kooliastme lõpuks õpilane:

- teab hädaabi numbrit (112), oskab ohust teatada;
- oskab kirjeldada ohtusid oma kooliteel, põhjendada ning selgitada ohtude vältimist kooliteel;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturikiiver, põlve ning küünarnukikaitseid, vajadusel ujumisrõngast, päästevesti;
- oskab käituda ühissõidukeis, neisse siseneda, väljuda ning ohutult sõiduteed ületada;
- oskab valida jalgrattaga, rulaga, rulluisudega sõitmiseks ohutut kohta;
- oskab ohutult liigelda märjal, libedal, lumisel teel;
- oskab valida tee, sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta; peatuda, kuulata, vaadata ning ohutuses veendununa sõidutee ületada;
- oskab määrata sõidukite liikumise suunda ning hinnata liikumise kiirust;
- oskab eristada valet/ohtlikku liikluskäitumist õigest/ohutust käitumisest.

II kooliastme lõpuks õpilane:

- oskab ohust kiiresti ja korrektselt teatada;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi, mopeedijuhi kiiver, põlve ning küünarnukikaitseid;
- oskab käituda ühissõidukeis, neisse siseneda, väljuda ning sõiduteed ületada;
- oskab hinnata sõidukite liikumissuunda, -kiirust ja kaugust;
- oskab valida tee sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta;
- tunneb, teab ja mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale ja juhile (jalgratturile);
- oskab leida informatsiooni ja lisamaterjali ohutuslaste teemakäsitluste kohta;
- oskab kaardistada ohtlikud kohad kooliteel, kirjeldab ohtu ja teab, kuidas ohtu vältida.

III kooliastme lõpuks õpilane:

- väärtustab ohutust, arvestab kaasliiklejatega ning on seaduskuulekas;
- oskab ohust teatada ja hinnata ohuolukorda;
- oskab vaatluse teel hinnata helkuri peegelduvuse omadusi;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi ja mootorratturi kiiver, põlve ning küünarnukikaitseid;
- teab ja tunneb nõudeid jalgratturile ja mopeedijuhile ning oskab vastavalt nõuetele käituda;
- oskab kaardil tähistada ohtlikud kohad kooliteel ja valida ohutuma teekonna sihtpunkti jõudmiseks;
- kirjeldab ohutu teekonna valiku põhimõtteid;
- mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale ja juhile (jalgratturile, mopeedijuhile);
- on teadlik ohutuslastest kampaaniatest ning annab hinnangu ajas muutuvate hoiakute kujunemise kohta;
- oskab leida informatsiooni ja võrrelda Eesti (liiklus)ohutuslast olukorda teiste riikidega.

Klassijuhatajate ja aineõpetajate töökavades määratletakse liikluskasvatuse täpsustatud teemad, mida käsitletakse integreerituna tundides. Koolivälised liiklusalsed üritused kavandatakse kooli üldtööplaanis.

8. ÜLEKOOLILISTE JA KOOLIDEVAHELISTE PROJEKTIDE KAVANDAMISE PÕHIMÕTTED

7.1. Ülekooliliste projektide kavandamise põhimõtted

8.1.1. Kooli arengukavast, põhieesmärkidest, traditsioonidest, spordi- ja huvitegevusest lähtuvalt kavandab kool ülekoolilisi projekte.

8.1.2. Projekte võivad algatada ka õpilasesindus ja kooli hoolekogu. Kavandatud ülekooliline tegevus on sätestatud kooli üldtööplaanis.

8.1.3. Ülekoolilised projektid (nt. kooliolümpia, matka- ja ekskursioonipäev jms) toetavad sotsiaalsete-, suhtlus- ja ettevõtlikkuspädevuste omandamist.

8.2. Koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted

8.2.1. Koolidevahelistes projektides osalemisel soovib kool keskenduda õpilastes väärtus-, sotsiaalsete, õpi-, suhtlus- ja ettevõtlikkuspädevuste arendamisele.

8.2.2. Traditsioonilised koolidevahelised projektid on:

- Miina Härma mudilas- ja lastekooride võistulaulmine
- Erasmus

9. ÕPPE JA KASVATUSE KORRALDUS JA AJAKASUTUS

9.1. Õppe ja kasvatuse korraldus

9.1.1. Kool lähtub põhimõttest, et:

- kvaliteetne põhiharidus on kättesaadav kõigile õpilastele, sõltumata nende sotsiaalsest või majanduslikust taustast või hariduslikest erivajadustest;
- õpilaste liikumisel ühelt kooliastmelt või haridustasemelt teisele ei ole takistusi;
- kool lähtub oma tegevuse korraldamisel piirkonna eripärast, õpilaste vajadustest ja huvidest, vanemate ettepanekutest.

9.1.2. Koolis toimub statsionaarne tavaõpe, kus kõiki õppekavas loetletud õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel vastavalt tunnijaotusplaani alusel koostatud tunniplaanile.

9.1.3. Kooli päevakava kajastab õppetegevuste ja õppekavaväliste tegevuste (pikapäevarühm, ringid) järjestust ja ajalist kestust.

9.1.4. Kooli õppe ja kasvatuse korraldus on reglementeeritud kooli kodukorras ja põhimääruses.

9.2. Õppe ja kasvatuse ajakasutus

9.2.1. Õpilase vanema ja direktori kokkuleppel arvestab kool õppekava välist õppimist koolis läbitava õppe osana (nt koduõppel olev õpilane) tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.

9.2.2. Kool arvestab „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses” sätestatud nõudeid õppeaasta pikkusele, samuti õpilase suurima nädalakoormuse piiranguid.

9.2.3. Projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks kasutatakse üldjuhul aega, mida võimaldab kooli päevakava.

9.3. Õppekava rakendamist toetavad tegevused

9.3.1. Koolis on õpilase individuaalse arengu tagamiseks loodud õppekava täitmist toetavad õpperingid:

- erinevad kooriliigid: mudilas-, laste- ja poistekoor
- spordiringid, tantsuringid
- näitering
- kunsti- ja käsitööring
- Kodutütred ja Noorkotkad

10. HINDAMISE KORRALDUS

10.1. Üldsätted

- 10.1.1. Koolis järgitakse õpilase hindamisel põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses § 29 sätestatud ning juhitudakse põhikooli riiklikust õppekavast § 19 - § 23, Kõrveküla Põhikooli õppekavast ning kodukorrast.
- 10.1.2. Teadmiste ja oskuste hindamise eesmärk on
- a) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
  - b) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, toetada edasise haridustee valikut;
  - c) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
  - d) anda tagasisidet õpilase õpiedukusest ja toetada õpilase arengut;
  - e) anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks või kooli lõpetamiseks.
- 10.1.3. Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk on
- a) suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorra nõudeid;
  - b) motiveerida õpilast täitma õppeülesandeid.
- 10.1.4. Teadmisi ja oskusi hindab klassi- või aineõpetaja, käitumist ja hoolsust hindab klassijuhataja koostöös aineõpetajatega.
- 10.1.5. Õpilasi ja lapsevanemaid teavitatakse hindamise korraldusest ning saadud hinnetest ja hinnangutest, samuti kokkuvõtva hinde aluseks olevatest hinnetest ja hinnangutest e-kooli, õpilaspäeviku ja klassitunnistuse ning vajadusel hinneteletehede kaudu.
- 10.1.6. Esimese klassi õpilaste õpitulemustele antakse I trimestri lõpuks sõnaline kokkuvõttev hinnang. Hindeliselt hinnatakse alates esimese klassi II trimestrist.
- 10.1.7. Õppeaasta lõpul annab kool välja klassitunnistuse paber kandjal.
- 10.1.8. Aineõpetaja informeerib õpilasi hindamise, kokkuvõtva hinde kujunemise ja järelevastamise üldisest korrast õppeaasta alguses. Õpetaja selgitab hindeliste tööde hindamise korda hiljemalt tööst teatamisel.
- 10.1.9. Käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtteid ja korda tutvustab õpilastele klassijuhataja õppeaasta algul.
- 10.1.10. Kirjaliku töö hindest teavitatakse õpilasi kuni 10 õppepäeva jooksul pärast töö sooritamist. Erandjuhuna kooskõlastab õpetaja kokkuleppel õpilastega pikema hindest teavitamise aja.
- 10.1.11. Õpilasel on õigus tutvuda kõikide enda hindeliste töödega koolis.
- 10.1.12. Õpetaja planeerib õppeperioodi viimase töö arvestusega, et õpilasele jääb võimalus järelevastamiseks.

10.1.13. Kooli õppekavas sätestatud hindamise korralduse avalikustab kool avaliku teabe seaduse alusel kooli kodulehel.

10.2. Kujundav hindamine

10.2.1. Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämiste kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed.

10.2.2. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

10.2.3. Vanemale antakse sellist tagasisidet üks kord aastas arenguvestlusel.

10.2.4. Arenguvestlusel vahendab klassijuhataja kõigi last õpetavate õpetajate antud hinnanguid õpilase arengule.

10.2.5. Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta.

10.2.6. Kogu õppepäeva vältel annavad pedagoogid õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist.

10.2.7. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

10.3. Teadmiste ja oskuste hindamine

10.3.1. Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. Õpiprotsessi hindamise objektid ja vahendid valib õpetaja.

10.3.2. Teadmisi ja oskusi hinnatakse kas viiepallisüsteemis või mitteeristavalt (arvestatud/mittearvestatud) järgmiselt:

- a) Hindega „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust

hindegaga "5", kui õpilane on saanud 90–100% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

- b) Hindega „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega "4", kui õpilane on saanud 75–89% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
- c) Hindega „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasise õppimisel või edasises elus. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega "3", kui õpilane on saanud 50–74% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
- d) Hindega „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasise õppimisel või edasises elus. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega "2", kui õpilane on saanud 20–49% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
- e) Hindega „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasise õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega "1", kui õpilane on saanud 0–19% maksimaalselt võimalikust punktide arvust. Kui tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine, plagiaat või mahakirjutamine, või õpilane on tunnis, aga ei esita tööd, võib mistahes vormis tööd hinnata hindega "nõrk". Sellisel juhul otsustab järelevastamise õpetaja.
- f) Hindamisel võib õpetaja kasutada „+“ ja „-“ märke õpilase motiveerimiseks või osaokuse esiletoomiseks. Miinus tähendab, et saadud tulemus on hinde alumisel piiril. Pluss tähendab, et tulemus on mingis osas hinde saamiseks kehtestatud nõudmistest parem või hinde ülemisel piiril.
- g) Märge X lisatakse koos puudumise märgiga sel juhul, kui antud õppetunnil toimus arvestuslik töö. Märge X asendatakse hindega, kui õpilane on sooritanud arvestusliku töö üldjuhul 10 õppepäeva jooksul või erandjuhul (pikem haigus)

kokkuleppel õpetajaga. Kui õpilane arvestuslikku tööd nimetatud aja jooksul järele ei vasta, asendatakse märke hindega “1”.

- h) Märke X lisatakse sel juhul, kui õpilane ei esita tähtjalist tööd õigeaegselt. Märke X asendatakse hindega, kui õpilane on töö esitanud. Hindamise otsustab õpetaja.

10.3.3. Mitteeristavalt (arvestatud/mittearvestatud) hinnatakse välisriigist saabunud õpilast kolme aasta jooksul.

- a) Hindega “arvestatud” (“A”) hinnatakse õpitulemust, kus suulist vastust (esitust), kirjalikku tööd ja praktilise tegevuse tulemust saab lugeda piisavaks vastavalt õppekavas toodud õpitulemuste nõuetele. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega “arvestatud”, kui õpilane on saanud 50–100% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
- b) Hindega “mittearvestatud” (“MA”) hinnatakse õpitulemust, kui see on osaliselt õppekava nõuetele vastav, esineb olulisi puudusi ja vigu. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega “mittearvestatud”, kui õpilane on saanud 0–49% maksimaalselt võimalikust punktide arvust. Kui tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine, plagiaat või mahakirjutamine, võib mistahes vormis tööd hinnata hindega “mittearvestatud”.

10.3.4. Esimese klassi õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse I trimestril kõigis õppeainetes numbriliste hinnete asemel suulisi ja kirjalikke sõnalisi hinnanguid. Hindeliselt hinnatakse alates esimese klassi II trimestrist.

10.3.5. Kool võib 7. ja 8. klassi õpilastele korraldada ühes aines üleminekueksami. Üleminekueksami nõuded, läbiviimise tingimused ja kord määratakse kooli õppekavas.

10.3.6. Kui õpitulemust on hinnatud hindega “puudulik”, “nõrk” või “mittearvestatud” või on hinne jäänud välja panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks. Järeltöö sooritamisel eelmine hinne asendatakse e-koolis parandatud töö hindega, millele tuleb juurde märke “*”. Eelmist hinnet kokkuvõtva hinde panemisel ei arvestata. Kui järelevastamisel saab õpilane hindeks “puudulik”, “nõrk” või “mittearvestatud”, siis on tal võimalus teha järeltöö. Järeltöö hindamine toimub samadel alustel, mis esialgne töö.

10.3.7. Arvestuslikule tööle on järelevastamise periood 10 õppepäeva pärast hinde avalikustamist, välja arvatud erandjuhul (pikem haigus) kokkuleppel õpetajaga.

10.4. Hindeliste tööde vormid Kõrveküla Põhikoolis

10.4.1. Tunnikontroll

- a) Tunnikontrolle tehakse eelmise tunni või sama tunni materjali (mõisted, põhifaktid, tüüpülesanded) omandamise kontrollimiseks.
- b) Tunnikontroll kestab sõltuvalt ainekogusest.
- c) Tunnikontrolli etteteatamise ja sooritajad otsustab aineõpetaja.
- d) Tunnikontrollide arv erinevates ainetes päevas on piiramata.
- e) Tunnikontrolli toimumise aega ei fikseerita e-koolis kontrollitööde tabelis.
- f) Tunnikontrollid ei kuulu järelevastamisele.

10.4.2. Kontrolltöö

- a) Kontrolltöid tehakse tavaliselt teema või peatüki lõpus läbitud materjali omandamise kontrollimiseks.
- b) Kontrolltöö kestab sõltuvalt ainekogusest. Kontrolltöö teatatakse õpilastele alati vähemalt 5 koolipäeva enne toimumist ette e-kooli vahendusel.
- c) Kontrolltöö on kohustuslik kõikidele klassi õpilastele.
- d) Kontrollitööde planeerimisel lähtutakse määrusest „Tervisekaitseõuded kooli päevakavale ja õppekorraldusele” (<https://www.riigiteataja.ee/akt/124042020009>)
- e) Kontrolltöö toimumise aeg fikseeritakse e-koolis kontrollitööde tabelis.

10.4.3. Kontrolltöö avatud materjalidega

- a) Avatud materjalidega kontrollitööle kehtivad samad põhimõtted, mis tavapärasele kontrollitööle (vt punkti 4.2.), kuid õpilasel on võimalus kasutada kokkulepitud lisamaterjale töö sooritamise ajal. Avatud materjalidega kontrollitöö võimaldab paremini hinnata infoallikate kasutamise oskust, olulise info eristamist ebaolulisest, seos-põhjus-tagajärg tüüpi ülesannetele vastamist, analüüsisioskust või õpitu rakendamist uudsetes olukordades.

10.4.4. Hindeline õpiülesanne

- a) Hindeline õpiülesanne on reeglina pikemat ettevalmistust vajav iseseisev individuaalne või rühmas tehtav töö, mille maht ja ulatus sõltub konkreetsest ülesandest ja töö vormist.
- b) Hindelisest õpiülesandest antakse õpilastele ette teada. Etteteatamise aeg sõltub konkreetse töö sisust, kuid on vähemalt 10 õppepäeva varem teada antud e-kooli vahendusel, konkreetne esitamise tähtaeg tuletatakse meelde vähemalt 5 koolipäeva enne töö esitamise tähtaega.
- c) Hindeline õpiülesanne on kohustuslik kõikidele klassi õpilastele.

- d) Hindeline õpiülesanne ei vaja fikseerimist kontrolltööde tabelisse.
- e) Hindelised õpiülesanded on projektitööd; rühmatöö (nt koos ettekandega); tunni andmine kaasõpilastele; andmete kogumine, töötlemine ja analüüs; referaat; kirjalik või suuline kokkuvõtte teemast; vaatlusandmete kogumine; iseseisvad kodused kontrolltööd; infootsingud; joonestusülesanded; lisamaterjalide ettevalmistamine; essee; kirjand; kirjeldus jms.

10.5. Käitumise ja hoolsuse hindamine

10.5.1. Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis. Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetesse: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.

10.5.2. Käitumist ja hoolsust hindab klassijuhataja koostöös aineõpetajatega.

10.5.3. Käitumist ja hoolsust hinnatakse hinnetega “eeskujulik”, “hea”, “rahuldav” ja “mitterahuldav”.

- a) Käitumishindega “eeskujulik” hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt.
- b) Käitumishindega “hea” hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid.
- c) Käitumishindega “rahuldav” hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi.
- d) Käitumishindega “mitterahuldav” hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid, ei allu õpetajate nõudmistele ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme. Õpilase käitumise võib hinnata “mitterahuldavaks” ka üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest.
- e) Hoolsushindega “eeskujulik” hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimete kohaselt, on õppeülesannete täitmisel töökas ja järjekindel, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni.
- f) Hoolsushindega “hea” hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse kohusetundlikult, on töökas, järjekindel ja hoolikas õppeülesannete täitmisel ning õpib võimete kohaselt.

- g) Hoolsushindega “rahuldav” hinnatakse õpilast, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt töökas ja järjekindel õppeülesannete täitmisel ega õpi oma tegelike võimete kohaselt.
- h) Hoolsushindega “mitterahuldav” hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetes lohakalt ja vastutustundetult.

10.5.4. Käitumishinnet võib alandada alates kuuendast põhjusega puudunud tunnist. Kooli õppenõukogu arutab igat juhtumit klassijuhataja ettepanekul individuaalselt.

10.6. Kokkuvõttev hindamine

10.6.1. Kokkuvõttev hinne on õppeaine trimestri- ja aastahinne.

10.6.2. Kõik trimestrihinded on ühesuguse kaaluga.

10.6.3. Kokkuvõttev trimestrihinne ei ole hinnete aritmeetiline keskmine, vaid peegeldab arvestuslike hinnete osatähtsust.

10.6.4. Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse õppeaine aastahinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

10.6.5. Õpilase õpitulemusi hinnatakse vastavas õppeaines kokkuvõtvalt trimestri- ja aastahindega. Trimestri hinne olla “1”, “2”, “3”, “4”, “5” või “arvestatud”, “mittearvestatud”.

10.6.6. Trimestrihinne pannakse välja õppeperioodi lõpul antud trimestri jooksul saadud hinnete alusel. Mitteeristava hindamise korral pannakse hinne “arvestatud” vaid juhul, kui kõik tehtud tööd on sooritatud tulemusele “arvestatud”. Aastahinne pannakse välja antud õppeaasta jooksul saadud trimestrihinnete alusel enne õppeperioodi lõppu.

10.6.7. Kui õpilase hindamisel kasutatakse hinnete asemel sõnalisi hinnanguid, antakse õpilase teadmiste ja oskuste õppeperioodi lõpul kirjalikult kokkuvõtvaid sõnalisi hinnanguid. Õppeperioodide lõpul antud sõnaliste hinnangute alusel antakse enne trimestri lõppu kokkuvõtvaid sõnalisi hinnanguid kogu õppeperioodi kohta.

10.6.8. Õpilasele, kelle trimestrihinne on “puudulik” või “nõrk” või “mittearvestatud” või on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava (edaspidi IÕK) või määratakse mõni muu tugisüsteem (nt logopeediline abi, parandusõpe jm), et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

10.6.9. Trimestrihinne jäetakse välja panemata, kui õpilane on puudunud põhjendatult üle 50% vastava aine tundidest. Väljapanemata trimestrihindest informeerib klassijuhataja õppenõukogu. Õpilasele antakse võimalus need ülesanded täita õpetajaga kokkulepitud ajal õppeperioodi lõpuni.

- 10.6.10. Õpilasel on võimalus puudulikku trimestrihinnet järele vastata kokkuleppel õpetajaga järgmise trimestri algusest kuni õppeperioodi lõpuni.
- 10.6.11. Õpilast, kellele on koostatud individuaalne õppekava, hinnatakse vastavalt selles õppekavas sätestatud erisustele. Vajadusel tehakse sellekohane märge õpilase tööle.
- 10.6.12. Kui õppeaine trimestrihinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loetakse aastahinde väljapanekul antud õppeperioodi vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindetele “nõrk” või “mittearvestatud”.
- 10.6.13. 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

10.7. Õpilase täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmise

- 10.7.1. Täiendav õppetöö on õppetöö, mis määratakse õppeperioodi jooksul omandamata jäänud õppekavaga nõutavate teadmiste ja oskuste omandamise toetamiseks.
- 10.7.2. Täiendavale õppetööle jätmise ettepaneku teeb õpetaja ja kinnitab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu.
- 10.7.3. Õpilane jääb täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest või trimestri lõpus antud sõnalistest hinnangutest tuleks välja panna aastahinne “puudulik”, “nõrk” või “mittearvestatud” või anda samaväärne kokkuvõttev sõnaline hinnang.
- 10.7.4. Täiendavale õppetööle jäetakse õpilane, kellel on aastahinne “nõrk”, “puudulik” või “mittearvestatud”.
- 10.7.5. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines pandud välja aastahinne “puudulik” või “nõrk” või “mittearvestatud” või täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsuse tegemisel õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema välja toodud kaalutlused, millest tulenevalt on leitud, et õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks on otstarbekas jätta õpilane klassikursust kordama.

10.8. Õpilase järgmise klassi üleviimine

- 10.8.1. Õpilase järgmise klassi üleviimise otsustab õppenõukogu.

10.8.2. Õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, viiakse järgmisse klassi üle enne õppeperioodi lõppu. Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmisse klassi üle hiljemalt 30. augustiks.

10.8.3. Punktis 8.2 sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilase puhul, kellele on koostatud IÕK, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajas.

10.9. Kõrveküla Põhikooli lõpetamine

10.9.1. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt “rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatika eksami ning ühe eksami omal valikul.

10.9.2. Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:

- a) kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
- b) kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

10.9.3. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kelle IÕK sätestab teistsugused nõuded võrreldes riikliku õppekavaga, on lõpetamise aluseks individuaalse õppekava õpitulemuste saavutatus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel.

10.9.4. Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Eestis põhikoolis õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele õppimiseks koostatud individuaalne õppekava, võib eesti keele või eesti keele teise keelena eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud koolieksamina.

10.10. Hinde ja hinnangu vaidlustamise kord

10.10.1. Õpilase hindamisel tekkinud eriarvamused ja vaidlusküsimused, milles osapooled kokkuleppele ei jõua, esitatakse kirjaliku taotlusena kümne tööpäeva jooksul pärast hinde avalikustamisest e-koolis kooli õppealajuhatajale. Vaidlustamine on individuaalne, kus iga vaidlus lahendatakse eraldi ning vaidlustamisel ei arvestata teiste õpilaste töid ega hindeid. Vaidluse lahendab õppealajuhataja koos kahe õpetajaga, keda vaidlus otseselt ei puuduta. Kool teavitab nimetatud taotluse esitajat vastuvõetud otsusest viie tööpäeva jooksul pärast avalduse vastuvõtmist.

11. ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMINE JA NÕUSTAMISE KORRALDUS

11.1. Kool tagab õpilastele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes.

11.2. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilastele teatavaks iga õppeperioodi algul.

11.3. Õpilaste ja vanemate teavitamiseks kasutatakse järgmisi vahendeid:

- kooli kodulehekülg
- elektrooniline õppeinfosüsteem (e-kool);
- e-kirjad.

11.4. Kord aastas toimub kooli lastevanemate üldkoosolek.

11.5. Õpilaste ja tema vanemate esimene partner koolis on klassijuhataja, kelle juhtimisel kujundatakse välja informatsiooni jagamise kultuur. Vähemalt kord aastas korraldab klassijuhataja klassi lastevanemate koosoleku ja viib iga õpilasega läbi arenguestluse, milles osalevad ka õpilase vanemad.

11.6. Korraldatakse õpilaste ja vanemate teavitamine edasiõppimisvõimalustest ning tagatakse õpilastele karjääriteenuste kättesaadavus.

12. ÕPILASTE JUHENDAMISE JA HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE ÕPPEKORRALDUSE PÕHIMÕTTED

12.1. Hariduslike erivajadustega õpilased

12.1.1. Hariduslike erivajadustega on õpilane, kelle eriline andekus, õpiraskused, terviserike, puue, käitumis- või tundeeluhäired, pikemaajaline õpest eemal viibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisu, õppeprotsessis, õpikeskkonnas (õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, sealhulgas viipekeel või muud alternatiivsed kommunikatsioonid, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid, ja muu selline) või taotletavates õpitudlemustes.

12.1.2. Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul võib lapsevanema taotlusel loobuda B-võõrkeele õppest.

12.1.3. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe toetamiseks võib kasutada valikainetele mõeldud tunniressurssi.

12.1.4. Sõltuvalt õpilase hariduslikust erivajadusest võib kool teha talle muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. Nende muudatuste tegemisse kaasatakse õpilase vanem. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, tuleb muudatuste rakendamiseks koostada individuaalne õppekava.

12.1.5. Kui individuaalse õppekavaga ettenähtud muudatused ja kohandused ei võimalda riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemusi saavutada, on individuaalse õppekava rakendamine lubatud üksnes nõustamiskomisjoni soovitusel.

12.2. Õpiabisüsteemi etapid õpiraskustega õpilaste abistamisel ja juhendamisel

12.2.1. Õpiabi osutamine õppeveerandi sees – klassi- või aineõpetaja rakendab õpiabi kõigile, kellel on üksikhindena pandud „1” või „2” või antud samaväärne sõnaline hinnang.

- Klassi- ja aineõpetaja abi ja nõustamine ehk järeleaitamine – abi ja nõustamine ei ole järelevastamine; järelevastamisele peab eelnema õpetaja abi ja nõustamine, mille kaudu õpetaja õpetab õpilast selleks, et õpilase sooritus õnnestuks.
- Hindamise erisuste rakendamine – klassi- või aineõpetaja rakendab diferentseeritud hindamise põhimõtet.
- Tagasiside õpilasele ja tema vanemale saadud mitterahuldavate hinnete kohta. Kavandatakse tegevused tekkinud olukorra lahendamiseks.

12.2.2. Meetmete rakendamine õppeveerandi lõpus kõigile, kellel on veerandihinne „puudulik” või „nõrk”, kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

- Individuaalse õppekava rakendamine.
- Tugiõppe rakendamine (parandusõpe, logopeedi abi).
- Mõne muu tugisüsteemi rakendamine:
  - lisatunni määramine
  - pikapäevarühma rakendamine
  - abiõpetaja kasutamine
  - suunamine spetsialisti konsultatsioonile väljaspool kooli
  - koostöö lapsevanemaga

12.2.3. Õpiabi osutamine õppeperioodi lõpus – tuleb rakendada kõigile, kellele tuleks või on aastahinne „puudulik” või „nõrk”.

- Täiendava õppetöö rakendamine.
- Individuaalse õppekava rakendamine – peale täiendavat õppetööd õppeaasta lõpus.
- Nõustamiskomisjoni suunamine – põhineb õpilase vaatluse kaardi analüüsil ning eripedagoogi, klassijuhataja, aineõpetaja ja juhtkonna koostöös tehtud ettepanekule.

11.3. Meetmete rakendamine käitumisraskustega õpilaste korral

11.3.1. Kui klassis on õpilane, kellel on käitumisraskused, mis põhjustavad olulisi raskusi töötamiseks koos oma klassikaaslastega samal ajal samas ruumis, siis tuleb rakendada vastavaid meetmeid. Koolis järgitakse käitumisraskustega õpilaste juhendamisel ja mõjutamisel järgnevatest tegevustest:

- Distipliiniprobleemide lahendamise võtete kasutamine õppetunnis.
- Vestlused õpilasega (individaalselt või kaasatud isikutega).
- Vanema informeerimine olukorrast.
- Õpilase mitterahuldava käitumise arutamine õppenõukogus.
- Õpilase ajutine tunnist kõrvaldamine eripedagoogi juurde.
- Tundidest kõrvaldamine individuaalse õppekava alusel, mille kohaselt saab õpilasele kehtestada erineva õppekorralduse.

12. KARJÄÄRITEENUSTE KORRALDUS

Kool korraldab õpilastele karjääriteenust. Karjääriteenus on tugi, mis aitab õpilasel arendada teadlikkust iseendast ja oma võimalustest, omandada teadmisi töömaailmast, elukutsetest ja õppimisvõimalustest ning kujundada hoiakuid ja toimetulekuoskusi, mis soodustavad kaasaegsesse töömaailma sisenemist, karjääriotsuste tegemist ning eneseteostust. Kool tagab õpilastele karjääriteenuse kättesaadavuse, korraldab 7.- 9. klassi õpilastele koos Töötukassa spetsialistidega karjääripäevi, vanemate nõustamist ning teavitamist edasiõppimisvõimalustest.

13. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED

13.1. Vajaduspõhised töögrupid

Vastavalt vajadusele koondutakse koolis töögruppidesse, mis tegelevad kooli arendustegevusega või mõne muu hetkel koolis päevakohase õppe-kasvatustegevuse teemaga. Õpetajad kuuluvad õpetajate ühendustesse.

13.2. Õpetaja töökava

Õpetamise planeerimise ja õpetamise sisu läbimõelduse eesmärgil koostab õpetaja töökava, mis on kooskõlas kooli õppekavaga, ainekavaga ning vastab tunnijaotusplaanile.

Õpetaja töökava on dokument, mille alusel toimub õppetöö tunnis. Töökava koostamine ja arendamine kuulub aineõpetaja pädevusse. Töökava koostatakse üldjuhul õppeperioodi kalenderplaanina.

Minimaalsed nõuded, mida õpetaja peaks töökavas kajastama:

- õppeaine nimi
- õpetaja nimi;
- õpetatav klass;
- kava koostamise periood;
- taotletavad õpitulemused;
- õpitulemuste hindamise meetodid ja hindamiskriteeriumid;
- peamised õppetegevused kavandatud õpitulemuste saavutamiseks;
- vajalikud õppematerjalid ja vahendid.

14. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

Kooli õppekava kehtestab direktor. Muudatused kooli õppekavas esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule. Muudatused õppekavasse viiakse sisse iga õppeaasta alguseks.

15. AINEVALDKONNAD

LISA 1 Ainevaldkond „Keel ja kirjandus“

LISA 2 Ainevaldkond „Võõrkeeled“

LISA 3 Ainevaldkond „Matemaatika“

LISA 4 Ainevaldkond „Loodusained“

LISA 5 Ainevaldkond „Sotsiaalsained“

LISA 6 Ainevaldkond „Kunstiained“

LISA 7 Ainevaldkond „Tehnoloogia“

LISA 8 Ainevaldkond „Kehaline kasvatus“

LISA 9 Valikaine „Informaatika“

LISA 10 Valikaine „Rütmika“

LISA 11 Läbivate temade kavad